

TALLINNA LOOMAAIA

2011. AASTA

TEGEVUSE ARUANNE

Mati Kaal
Tallinna Loomaaia direktor
__ . veebruaril 2012. aastal

SISUKORD

1. ÜLDANDMED	3 - 9
2. ÕPITEGEVUS	10 - 18
3. TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS	18 - 19
4. VETERINAARTEGEVUS	20
5. SÖÖDATEENISTUSE TEGEVUS	21 - 23
6. ZOO-OSAKONDADE TEGEVUS	23 - 26
7. FINANTSMAJANDUSLIK TEGEVUS	26 - 27
8. KORRAKAITSETEGEVUS	27 - 28
9. HEAKORRATEENISTUSE TEGEVUS	28 - 30
10. ENERGO-MEHAANIKATEENISTUSE TEGEVUS	30 - 33

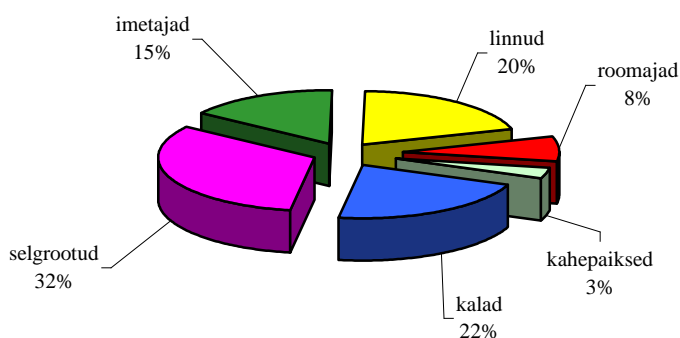
1. ÜLDANDMED

1.1 Loomaaia bilansil on territoorium pindalaga 88,5789 ha, millest välispuuride ja aedikute all on umbes 26 ha ja Ehitajate tee 124 parklamaa-ala 2,6979 ha, millest on toimiva parklana kasutusel umbes 0,8 ha.

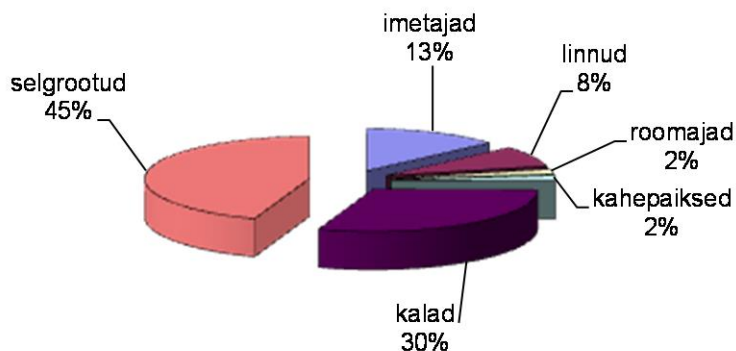
1.2 Seisuga 31.12.2011 oli Tallinna Loomaaia kollektsioonis 7753 isendit 595 liigist/ alamliigist, kes jagunesid järgmiselt:

	Liike	Isendeid
Imetajad	92	1039
Linnud	120	618
Roomajad	45	148
Kahepaiksed	19	154
Kalad	128	2334
Selgrootud	191	3460
Kokku	595	7753

Tallinna Loomaaia kollektsiooni liigiline jaotumus 2011

Tallinna Loomaaia kollektsiooni isendiline jaotumus 2011

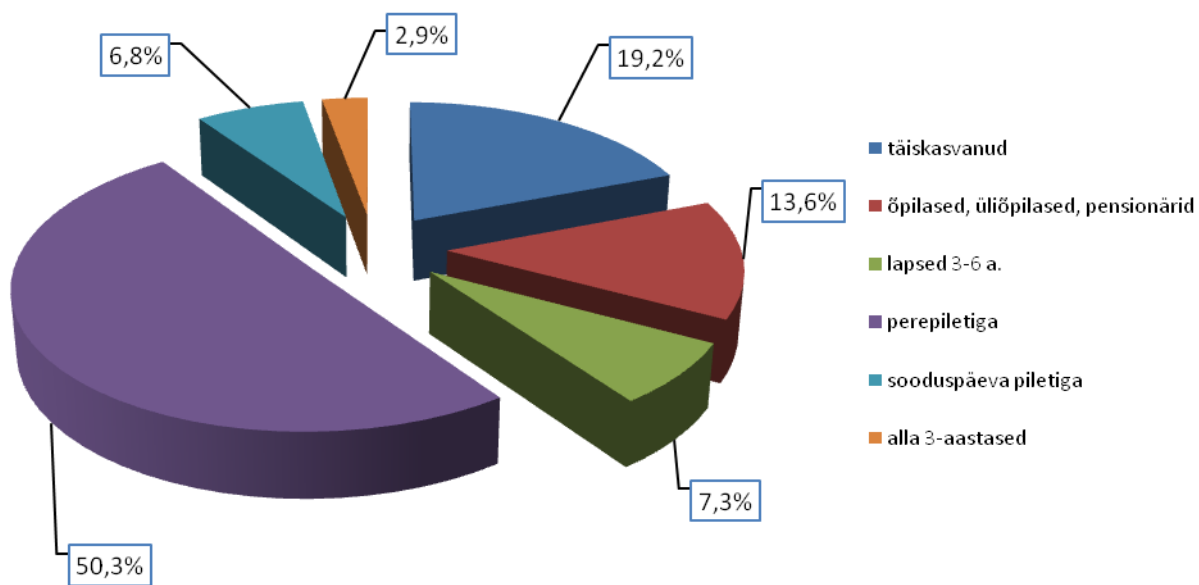
1.3 Aasta jooksul külastas loomaaeda kokku **339 016** inimest, neist ühekordse tasulise päevapiletiga **301 089** inimest, perioodipiletiga **10 639** inimest ja alla 3 a lapsi oli **8 875**.

1.3.1 Päevapiletiga külastajad jaotusid külastuskategooriate lõikes alljärgnevalt:

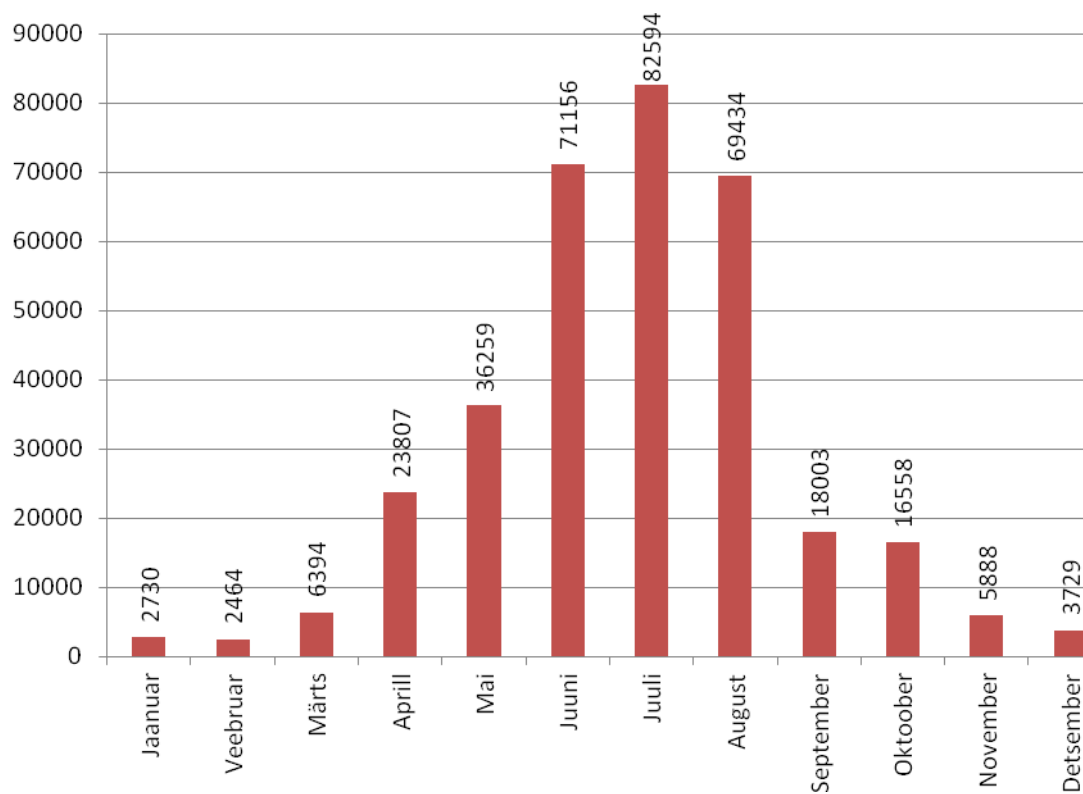
ÜKSIKKÜLASTAJAD + GRUPID

	Kokku
Täiskasvanud	59 399
Õpilased, üliõpilased, pensionärid	42 205
Lapsed (3-6 a.)	22 486
Perepiletiga	155 917
Sooduspäeva piletiga	21 082
	301 089

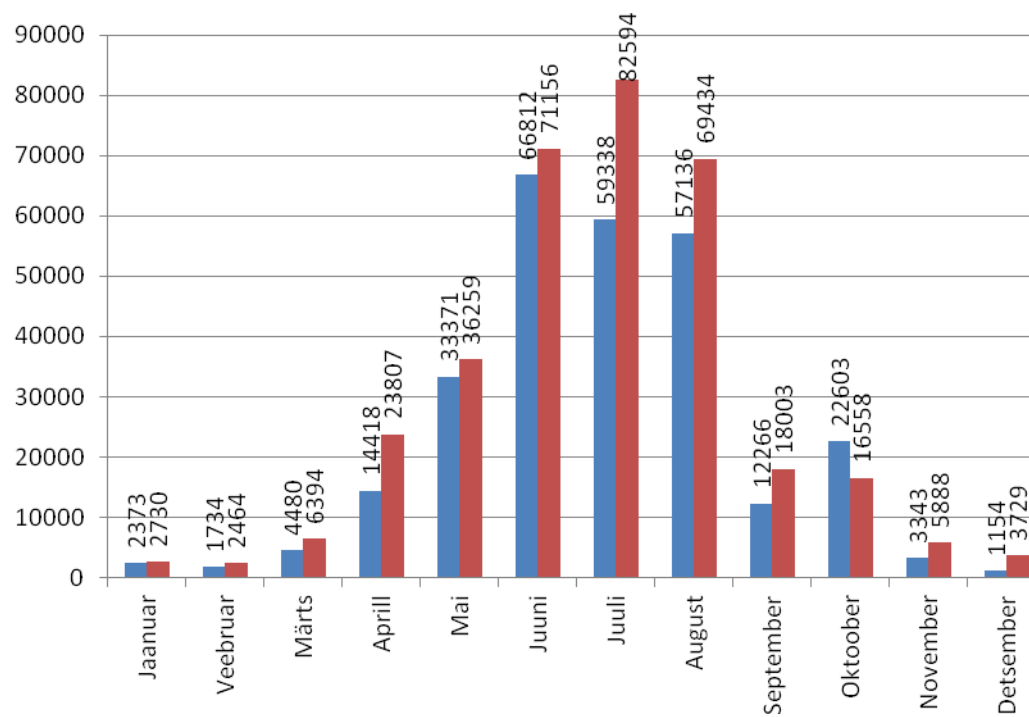
Tallinna Loomaaia külastajate struktuur külastuskategooriate lõikes

Tallinna Loomaaia külastatavus kuude lõikes kõikide piletitite põhjal

Külastatavuse võrdlus 2010 ja 2011

1.3.2 KUUKAARTIDE MÜÜK

	Kokku 2010	Kokku 2011
Täiskasvanud	81	89
Õpilased, üliõpilased, pensionärid	45	29
Lapsed (3-6a.)	64	48
Perekond	10	10
	200	176

1.3.3 AASTAKAARTIDE MÜÜK

	Kokku 2010	Kokku 2011
Täiskasvanud	38	49
Õpilased, üliõpilased pensionärid	81	64
Lapsed (3-6a.)	72	48
Perekond	137	80
	328	241

1.3.4 Perioodipileteid vormistati kokku 460 inimesele.

1.3.5 Perioodipiletiga toimus ühtekokku 8199 tingkülastust.

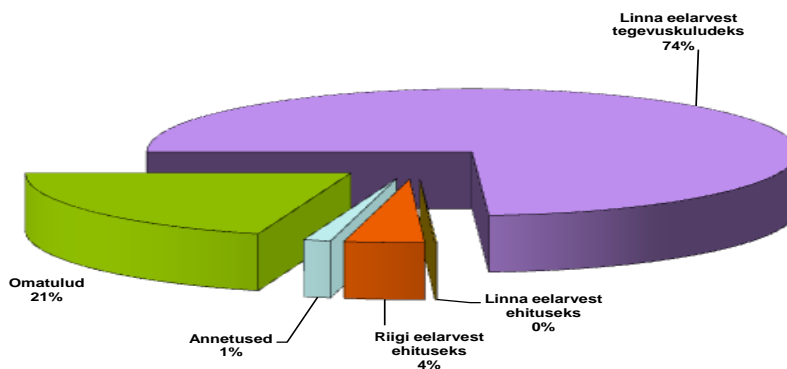
1.4 Loomaaria tulud ja kulud majandusaastal jaotusid järgmiselt:

1.4.1 Tulud

	Tulud (eur)	% oma tulust	% kogu tulust
Linna eelarvest tegevuskuludeks	3 179 462,00		74,18
Linna eelarvest ehituseks	3 600,00		0,08
Euroopa Liidust ehituseks (EAS)	0,00		0,00
Riigi eelarvest ehituseks	169 875,00		3,96
Annetused	57 828,57		1,35
Omatulud	875428	100	20,43
loomade müük	13 070,60	1,49	
piletite müük	728 953	83,27	
suveniiride müük	1 269,10	0,14	
ekskursioonid, ürituste korraldamine	16 975,85	1,94	
osutatud teenused	47 056,45	5,38	
parkimistulu	37339,00	4,26	
reklaamitulud	6896,00	0,79	

kommunaalteenuste müük	3972,00	0,45	
muud tulud (müük,valuuta,üür)	19896,00	2,27	
Tulud kokku:	4 286 193,57		100

Loomaiaa tulud 2011. aastal

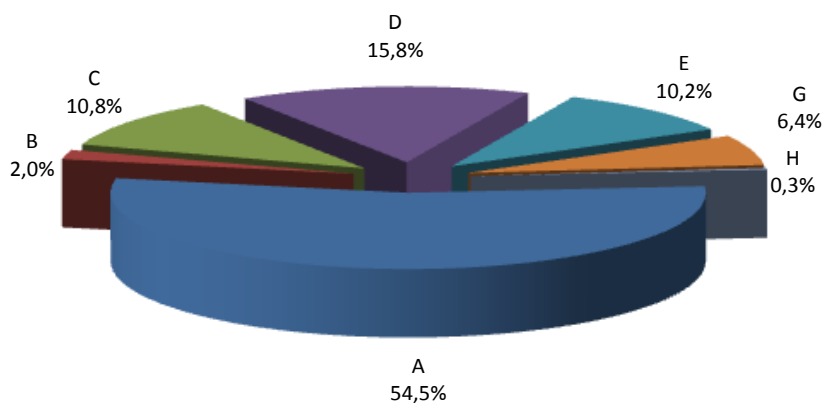
1.4.2 Annetused

	EUR
Tallinna Loomaiaa Sõprade Seltsi vahendusel	51 503,67
Annetuste kastist	1 662,45
Annetus Saksamaalt (Rostock, Schwerin)	4 662,45
kokku	57 828,57

1.4.3 Kulud

	Kulud (tuh. kr.)	% kogu kulust
Palgad	1 381 993	40,52
Kohustusliku kindlustuse maksed	475 703	13,95
Jooksev remont	68 514	2,01
Söötade ost	367 036	10,76
Elekter	186 078	5,46
Küte	149 505	4,38
Vesi	63 463	1,86
Sõidukite ülalpidamine	96 986	2,84
Korrashoid	30 737	0,90
Valve	5 555	0,16
Majandusveod	8 185	0,24
Lähetused	7 100	0,21
Inventar	32 400	0,95

Ravimid	18 651	0,55
Materjalid	97 331	2,85
Tööriided	31 259	0,92
Õppetegevus	935	0,03
Ostetud teenuseid	2 963	0,09
Raamatud ja ajakirjad	2 322	0,07
Kantseleikulud	17 440	0,51
Sidekulud	7 337	0,22
Postikulud	177	0,01
IT kulud	20 351	0,60
Rahvusvahelised liikmemaksud	10 170	0,30
Tasutud käibemaks	109 835	3,22
Investeeringud	218 739	6,41
Kokku	3 410 765	100,0

A - palgad, kohustusliku kindlustuse maksed; B – jooksev remont; C – söötade ost; D - elekter, küte, vesi, valve, sõidukite ülalpidamiskulud, korrashoid, majandusveod; E - lähetused, inventar,ööriided, ostetud teenused, õppetegevus, raamatud ja ajakirjad, kantseleikulud, IT kulud, ravimid, tasutud käibemaks, materjalid, sidekulud, postikulud; G – investeeringud; H – rahvusvahelised liikmemaksud.

1.5 Loomapidamisega tegeles 2 zoo-osakonda ja teadusliku liigikaitse laboratoorium. Nende osakondade ja küllastajate teenindamisega ning loomaiaa territooriumi korrashoiu, rekonstrueerimise ja ekspositsiooni laiendamisega tegelesid, loodusariduse ja avalike suhete teenistus ning finants-, heakorra-, korrakaitse-, energo-mehaanika-, veterinaar- ja söödateenistused.

1.5.1 Seisuga 31.12.2011 töötas Tallinna Loomaaias 187 töötajat.

1.5.2 Sealhulgas alljärgnevad spetsialistid:

Jrk nr	Nimi	Sünni-aasta	Amet	Haridus	Mis ajast töötab
1	Kadri Ashford	1972	Spetsialist	Kõrgem TRÜ	2008
2	Vladimir Fainštein	1953	Zoo-abidirektor	Kõrgem EPA	1980
3	Kätlin Hein	1980	Vanemvet.arst	Kõrgem EPÜ	2004
4	Mati Kaal	1946	Direktor	Kõrgem TRÜ	1968
5	Risto Kirsipuu	1955	Tehno-abidirektor	Kõrgem Len. TTKI	2008
6	Maaja Kitsing	1967	Peaveterinaararst	Kõrgem EPA	1999
7	Ülo Kotkas	1943	Teenistuse ülem	Kõrgem TPI	2007
8	Ene Lehtmets	1958	Vanemmetoodik	Kõrgem TÜ	2008
9	Inari Leiman	1964	Teenistuse ülem	Kõrgem TRÜ	1987
10	Monika Lossman	1968	Insener	Kõrgem Nord	2010
11	Tõnis Luhakooder	1948	Teen. ülema aset.	Kõrgem TPI	2002
12	Koetan Luštšik	1941	Velsker	Kesk-eri	1969
13	Tiit Maran	1959	Teadussekretär	Kõrgem TRÜ	1982
14	Hannes Maripuu	1965	Teenistuse ülem	Kesk-eri	1999
15	Tatjana Miljutina	1953	Osakonna juhataja	Kõrgem Len.PÜ	1977
16	Jelena Motorenko	1981	Teenistuse ülem	Rak. kõrgem Sillamäe Majanduse ja Juhtimise Instituut	2009
17	Pille Pani	1983	Keskkassa juhataja	Kesk	2009
18	Elle-Mall Pender	1944	Teen. ülema aset.	Kesk-eri	1999
19	Natalja Penkova	1957	Zootehnik	Kõrgem EPA	2002
20	Julia Pent	1969	Osak. juhataja aset.	Kõrgem Sankt-Peterburg psüh., ettevõt., ja haldusjuh. Akadeemia	1987
21	Piia Poska	1988	Lektor-eks.juht	Kõrgem TÜ lõpetamisel	2010
22	Dmitri Pšenitšnõi	1976	Teen. ülema aset.	Kõrgem TTÜ	2007
23	Katrin Rahula	1973	Peaadministraator	Kesk-eri	2007
24	Uno Saaring	1942	Teenistuse ülem	Kõrgem TPI	1997
25	Jana Sajadjan	1964	Osak. juhataja aset.	Kõrgem Jerevani Ülikool	1987
26	Anne Saluneem	1949	Osak. juhataja aset.	Kõrgem EPA	1964
27	Vassili Sedjakin	1949	Teenistuse ülem	Kõrgem Sisemin. Akadeemia	1999
28	Jelena Semjonova	1969	Osakonna juhataja	Kõrgem Len. PÜ	1986
29	Aleksei Turovski	1946	Vanemmetoodik	Kõrgem TRÜ	1993
30	Tiiu Viires	1944	Tõlk-bibliograaf	Kõrgem TRÜ	1984

2. ÕPITEGEVUS

2.1 Õpilasingid

Loomasõprade ringid tegutsesid kahes vanuseastmes. Kevadpoolaastal osales 9 ringis kokku 145 õpilast. Juhendajaid oli 5. Sügispoolaastal tegutses kokku 9 ringi, neis osales 169 õpilast. Juhendajaid oli 4.

2.2 Ekskursioonid

Giidi juhendamisel toimus kokku 293 üld- ja temaatilist ekskursiooni, osalejaid oli 3577.

2.3 Koolitus

- Zookooli tundides osales ettevalmistatud töölehti iseseisvalt täites kevadpoolaastal 1805 õpilast ja 150 õpetajat 48 koolist ning sügispoolaastal 788 õpilast ja 54 õpetajat 21 koolist. Aastas külastas zookooli tunde 59 kooli (osa koole käis nii kevad- kui sügispoolaastal).
- Õpetajakoolitusi ja juhendajate poolt läbi viidud tunde õpilastele ei toimunud, kuna jätkuprojekti 2011. aastal ei rahastatud.
- Viidi läbi Tallinna loomaia ekskursioonijuhtide koolituse II ja III etapp, 25. - 27. märts ja 15.-17. aprill. Osalejaid vastavalt 18 ja 12, giidieksami läbis 9 õppurit.
- 29. aprillil viidi läbi loomaia giidide täiendkoolitus, milles osales 18 varem atesteeritud giidi ja 9 värskelt giiditunnistuse saanut.

2.4 Tallinna loomaaias aasta jooksul toimunud üritused

- Kuni 10. jaanuarini viidi läbi talvine koolivaheajaviktoriin, osales 7 huvilist.
- 13. jaanuaril toimus Aleksei Turovski raamatu "Loomalood" esitlus elevandimajas, kutsetega külalisi 32.
- 13. veebruaril toimus troopikamajas sõbrapäev koos šimpansitega: šimpansite vader Viasat kinkis loomadele meelelahutuseks teleri. Kõigile külastajaile mõeldud üritusest võttis aktiivselt osa 27 inimest.
- 26. veebruaril toimus firma Hydroscand liuüritus, osalisi 28.
- 19. märtsil toimus loomaia puutöökojas pesakastide meisterdamine rasvatihastele, osalisi 11.
- Kuni 20. märtsini oli Illu kohvikus avatud eksootiliste selgrootute näitus "Elavad kalliskivid ja muud mutukad". 2011. aastal külastas näitust 4849 külastajat. Iga pühapäev, kokku 10 korda, toimusid Aleksei Turovski loengud putukatest. Osa võttis 90 eestikeelset ja 38 venekeelset kuulajat.
- 19.-27. märtsil viidi läbi kevadine koolivaheajaviktoriin, osalisi 24.
- 20. märtsil toimus Kodulinna Maja ürituste sarjas "Kevad kõnnib mööda linna" kell 12.21 kevadeootus Tallinna loomaias: ekskursiooni juhtis Aleksei Turovski, osalisi sadakond.
- 1. aprillil oli loomaias TAO (Tallinna autode orienteerumine) kontrollpunkt, mida külastas ja lahendas viktoriini 39 võistkonda 74 võistlejaga.
- 10. mail toimus Püüksi kooli vaderiüritus, osales ca 20 õpilast/õpetajat.
- 11.-15. mail toimus loomaias Orient Festival „Kõrged kultuurid“, millele müüdi 898 piletit ja 32 festivali passi.
- 21. mail toimus Bigbanki eestvõttel loomaias suurperede emadepäev, osalisi 720.
- 26. maist kuni 2. juulini toimusid hilisõhtused ekskursioonid loomaias, 13 õhtul kokku 51 ekskursiooni 1275 inimesele.
- 28. mail toimus Elisa perepäev, osalisi 240.
- 1. juunil viidi koostöös toetajate ja partneritega läbi lastekaitsepäeva üritus, osalejaid 15 248.
- 5. juunil toimus Swedbanki perepäev, osalisi 2743.

- 4. juulil avati pidulikult väikeste kaslaste ekspositsioon, kõigile külastajaile mõeldud üritusel osales ca 25 inimest.
- 14. juulil varahommikune ekskursioon TLSS-i liikmetele ja sõpradele, osalisi 53.
- 31. juulil viis SEB Heategevusfond loomaaias läbi ürituse Eesti erinevate piirkondade turva- ja lastekodude lastele, osales 105 last ja 27 saatjat.
- 1., 8. ja 15. augustil korraldati koostöös TLSS-iga kammermuusikaõhtud koos Edelweiss-kvartetiga.
- 11. augustil toimus loomaaias sündinud amuuri leopardi kutsikale nimepaneku üritus. Kohal viibis ja autogramme jagas kutsika ristiisa Kaido Hõövelson *alias* Baruto. Osa said kõik sel päeval loomaaeda külastanud inimesed.
- 14. augustil toimus Farmaatsiatehase perepäev, 120 osalejat.
- 25. augustil tähistati loomaaia sünnipäeva, külastajaid 7241.
- 1. septembril toimus laste loomaaias laste koolisaatmise üritus. Kõigile külastajaile mõeldud üritusel osales aktiivselt 15 õpilast.
- 23. septembril viidi Teadlaste Öö raames loomaaias läbi loengud ja ekskursioonid, kokku 92 inimesele.
- 24. septembril toimus TLSSi piknik Rebasemäel, osales 28 sõpra.
- 28. septembril toimus terviseedendusprogrammi raames Õismäe lasteaedade maastikumäng loomaaias, osales 154 last koos saatjatega.
- 29. septembril viidi läbi loomasõprade ringide avaaktus.
- 4. oktoobril toimus loomaaia bioloogiaolümpiaadi koolivoor 7. klassile, osales 518 õpilast.
- 20. oktoobril riputasid loomasõprade ringide õpilased üles linnupesakaste Veskimetsas, osalisi kokku 22.
- 25. ja 27. oktoobril viidi läbi sügiskoolivaheaja üritus „Õpime loomi joonistama“ Aleksei Turovski juhendamisel, osalisi kokku 50.
- 22.-29. novembril toimus loomaaias suurkiskjate nädal. Nädala raames avati Illu kohviku ruumes näitus, oli võimalik täita töölehti, toimusid suurkiskjate uurijate loengud ja anti nimed kevadel sündinud ilvesekutsikatele. Kokku osales nädalal 362 huvilist.
- 3. detsembril avati Illu kohviku ruumes päkapikkude õpituba ehk loomade tegevusjälgede näitus. Detsembris külastas näitust 1037 huvilist.
- 12. detsembril toimus koostöös Niconschool'iga putukate pildistamise üritus, osales 10 huvilist.
- 28. detsembril korraldati Viasati eestvõttel šimpansitele jõulupuu. Kõigile külastajaile mõeldud üritusel osales vahetult 100 inimest.

2.5 Laste loomaaed tegutses hooajaliselt idavärava kõrval Veskimetsa veerel 1. juunist 4. septembrini.

2.6 RMK teabepunkt tegutses loomaaias läänvärava kõrval 15. maist 15. septembrini.

2.7 Loengud:

Kadri Ashford

- 1. märtsil loeng Helsingi loomaaias teemal “Conservation of European mink“.
- 20. oktoobril loengud Uhtna lasteaias teemal “Kes mida sööb, ehk kellele lähevad tammetõrud” ning Uhtna põhikoolis 1. klass ja 5. klass (“Tagasi kooli” raames) „Kes mida sööb?“
- septembris Teadlaste öö raames “Loomaaedade andmebaasid ja liigikaitse Euroopa naaritsa näitel.”
- 29. novembril naaritsakompleksi tutvustamine külalistele Helsingi loomaaiaast.

Mati Kaal:

- 6. jaanuaril loeng Haapsalu Lasteraamatukogus teemal: "Loomaaiad ja elurikkus".
- 11. jaanuaril loeng Laagri kultuurikeskuses teemal: "Loomaaiad ja elurikkus".
- 13. veebruar loeng Elistvere loomapargis teemal: "Loomaaiad ja elurikkus".
- 16. veebruaril Saaremaa muuseumis loeng teemal: "Loomaaiad ja elurikkus".
- 5. aprillil lühietekanne seoses animalistliku skulptuuri näituse avamisega rahvusvahelise zoosemiootika konverentsi raames.
- 16. mail loeng Tallinna Keskraamatukogus teemal: "Loomaaiad ja elurikkus".
- 24. mail loeng Kiili keskkoolile Kloogaranna laagris teemal: "Loomaaiad ja elurikkus".

Inari Leiman:

- 25. märts, seminar giidikoolitusel osalejaile, osalejaid 21.
- 29. aprill giidide täiendkoolitus, osalejaid 18.

Tiit Maran

- 25. aprill, Tallinna Ülikool, Globaalökoloogia kursuse loeng ohtudest loodusrikkustele.
- 27. mai, loeng Kunstiinstituudis teemal: Loodusrikkusest globaaltasemel.
- 32 loengut Tallinna ülikoolis – Looduskaitsebioloogia 60 tudengit: september – detsember.
- 3. november, loeng Tallinna Ülikooli: sissejuhatus looduskaitsebioloogiasse.
- 25. november, loeng Tartu Ülikoolis: *Ex situ* Looduskaitse ja Reintrodutseerimine.

Hannes Maripuu:

- 26. märts, loomaia haljastusest ja kompostikeskusest giidikoolitusel osalejaile, kuulajaid 23.

Nora Rahumägi:

- 20. oktoober, loeng lemmik- ja metsloomadest Väike-Õismäe Gümnaasiumi 3. klassile.

Aleksander Semjonov:

- 27.-29. aprill, Eesti Maaülikooli Avatud Ülikooli kursus „Metsloomade abistamine ja esmaabi“ (loomaarstidele) Tartus.
- 4.-6. mai, Eesti Maaülikooli Avatud Ülikooli kursus „Metsloomade abistamine ja esmaabi“ (keskkonnaspetsialistidele) Tartus.
- 13.-15. mai, Ida-Virumaa Loomaarstide Seltsi kvalifikatsiooni tõstmise kursustel Toilas loengud ja praktilised tööd „Roomajate meditsiin, anestesioloogia ja kirurgia“.

Aleksei Turovski:

- 24. märts ja 19. aprill, Tallinna loomaia ohustatud loomaliikidest 6–8-aastastele lastele.
- Filmimine (eesti ja vene k.) Juku mänguasjakeskusele, kestus 4,5+2,5 tundi.
- 25. märts, seminar giidikoolitusel osalejaile, osalejaid 21.
- 26.-27. märts, loeng-ekskursioonid giidikoolitusel osalejaile, kuulajaid 20.
- 10. september, loeng Vihula mõisa perepäeval.
- 4. november, loeng loomade musikaalsusest Muusikakooli õpetajatele kirjastuse Avita ruumides.
- Tallinna Ülikool, kursused: etoloogia (~55 tundi, 519 tudengit, 3 kohustuslikku seminari loomaaias, arvestus); käitumise ökoloogia (~42 tundi, 40 tudengit, 3 kohustuslikku seminari loomaaias, eksam).

2.8 Töötajate osalus täiendkoolitustel

Kadri Ashford:

- 27.-29. aprill, Eesti Maaülikooli Avatud Ülikooli kursus „Metsloomade abistamine ja esmaabi“ Tartus.

Kätlin Hein:

- 27.-29. aprill, Eesti Maaülikooli Avatud Ülikooli kursus „Metsloomade abistamine ja esmaabi“ Tartus.

Mati Kaal:

- 1. märts viibis linna volikogu poolt korraldatud tulumaksuseaduse muutusi tutvustaval koolitusel.

Ene Lehtmets:

- 26.-27. oktoober, keelekümbeluskoolide ja muuseumite ühisprojekt „Hakkame käima“ õppepäevad. Eesmärgiks välja töötada keelekümbelusmetoodikal põhinevad muuseumitunnid õpilastele (loomaaiaa zookoolitunnid). Projekt jätkub 2012. aastal.

Inari Leiman:

- 21. veebruar, 8. ja 28. aprill, Tallinn 2011 kultuuripealinna külalislahkuse programmi tasuta koolitused, kokku 15 tundi. Koolitust vedasid Tartu Ülikooli Pärnu kolledži turismi- ja hotellimajanduse dotsent Heli Tooman ja koolitaja Alar Ojastu.
- 8. juuni, veebitekstide koostamise töötuba „Kuidas kirjutada veebitekste“. Tasuta koolituse Riigi Infosüsteemi Ameti tellimusel viis läbi BCS Koolitus AS, koolitaja Hendrek Kraavi, kestus 7 tundi.
- 9.-10. juuli, osalemine EOÜ suvepäevadel Raplamaal Valgu mõisas.
- 27. september, koolitus „Kasutajakeskne veeb“. Tasuta koolituse Riigi Infosüsteemi Ameti tellimusel viis läbi BCS Koolitus AS, koolitaja Hegle Sarapuu Trinidad Consulting OÜ, kestus 7 tundi.

Tiit Maran:

- 7.-9. aprill, Amsterdamis loomaaed: Uue tarkvara PMX käivitamine ning tutvustamise seminar.

Pille Pani:

- 21. veebruar, 8. ja 28. aprill, Tallinn 2011 kultuuripealinna külalislahkuse programmi tasuta koolitused, kokku 15 tundi. Koolitust vedasid Tartu Ülikooli Pärnu kolledži turismi- ja hotellimajanduse dotsent Heli Tooman ja koolitaja Alar Ojastu.

Piia Poska:

- 29. aprill, loomaaia giidide täiendkoolitus, 1 päev, Tallinna loomaaed.
- 8. juuni, veebitekstide koostamise töötuba „Kuidas kirjutada veebitekste“. Tasuta koolituse Riigi Infosüsteemi Ameti tellimusel viis läbi BCS Koolitus AS, koolitaja Hendrek Kraavi, kestus 7 tundi.

Katrin Rahula:

- 21. veebruar, 8. ja 28. aprill, Tallinn 2011 kultuuripealinna külalislahkuse programmi tasuta koolitused, kokku 15 tundi. Koolitust veavad Tartu Ülikooli Pärnu kolledži turismi- ja hotellimajanduse dotsent Heli Tooman ja koolitaja Alar Ojastu.
- 18. märts, ametikirjade koostamine, korraldaja Koolituskorralduse OÜ.

- 20. mai, töösuhte lõppemine tasuta koolitus Tallinna Rahvusraamatukogus, korraldaja Tööinspektsioon.
- 26. mai, tasuta seminar "Töölepingu seadus praktikule ehk millised küsimused tekitavad enim peavalu?", korraldaja Eesti Kaubandus-Tööstuskoda.
- 19. september - 31. oktoober, töökeskkonnaspetsialistide töötervishoiu- ja tööohutuse tasuta koolitus, kokku 120 akadeemilist tundi, korraldaja Tööinspektsioon.
- 22. november, töökeskkonnaspetsialistide ja väikeettevõtete esindajate töötervishoiu- ja tööohutuse valikmooduli tasuta koolitus, kokku 8 akadeemilist tundi, korraldaja Tööinspektsioon.

Aleksander Semjonov:

- 25. märts - 8. aprill, stažeerimine Moskva loomaaias prof. Dmitri Vassiljevi juures (veterinaarne herpetoloogia).
- 19.-21. mai Exotic Animal Conference, Brno, Tšehhi Vabariik.
- 30. juuli - 16. august, kursus „Conservation Medicine“ Lõuna-Aafrika Vabariigis.

2.9 Väljasõit loomadega hariduslikele üritustele toimus vastavalt tellimusele 4 korral.

2.10 Sildid, viidad jm, mis kuulub valdkonda õpitegevus

- Vastavalt vajadusele toimus loomi tutvustavate siltide ja teiste infokandjate väljavahetamine, uute siltide koostamine, kujundamine ja valmistamine. Seoses täiendavat informatsiooni andva IUCN ohustatuse kategooriate skaala kasutuselevõtuga loomasiltidel
 - valmistati 373 A4 ja 71 A5 formaadis silti
 - ohustatuse astme muutuse tõttu vahetati liigistendidel välja 1 IUCN ohustatuse skaala
- Regulaarselt täiendati stende "Sünnid meie loomaaias" ja „Meie vanimad elanikud“.
- Valmistati ette ja teostati 5 liigistendi ja 1 üldstend.
- Uuendati loomaia infostende ja infoviitasid vastavalt vajadusele.
- Valmistati kolmes keeles loomaaeda tutvustavaid voldikuid kokku 130 tk.
- Võeti osa uue läänvärava LHK projekteerimisest.
- Täiendati õppeklassi elavnurka ja hooldati loomi.
- Hoiti käigus Veskimetsa linnuvaatlusmajake. Jätkati regulaarset pesakastide kontrolli Veskimetsas ja Rebasemäel ning pesapoegade ja vanalindude rõngastamist.
- Toimetati, täiendati ja uuendati Tallinna loomaia kodulehte jooksvalt kõigis kolmes keeles, toodi sisse uus nädalauudiste veerg eesti keeles. Täiendati ja parandati zookooli õppematerjale vastavalt muutustele loomaaias ja õppekavades.
- Anti konsultatsioone ja vastati huviliste e-maili ja telefoni teel esitatud küsimustele. Nõustati inimesi Vastused.ee portaalis.

2.11 Infokogu täienes 89 raamatu ja 13 digitaalse infokandja võrra. Tellitud oli 16 nimetust perioodilisi väljaandeid.

2.12 Saated raadios

Mati Kaal andis arvukalt intervjuusid nii ERR kui eraradiojaamadele.

Vladimir Fainštein andis arvukalt intervjuusid nii ERR kui eraradiojaamadele.

Tiit Maran esines saates "Huvitaja", Vikerraadio, teema vesirostist.

Aleksander Semjonov andis intervjuusid erinevatel teemadel erinevatele raadiojaamadele.

Aleksei Turovski:

- autorisari "Loomaring" (Zemnoi zodiak) vene k, Raadio 4, 39 saadet à 35 min, kokku umbes 22 tundi.
- lastesaade "Väike uudishimutseja" (Ljuboznaika), vene k, Raadio 4, ~6-11 saadet kuus à 10-12 min, kokku umbes 15 tundi.
- saade "Huvitaja", Vikerraadio, intervjuud neljas saates, kokku umbes 3 tundi.
- intervjuud Kuku raadiole, Vikerraadiole jne

2.13 Saadet televisioonis

Mati Kaal andis arvukalt intervjuusid nii ERR, kui paljudele erakanalitele.

Vladimir Fainštein arvukalt intervjuusid nii ERR, kui paljudele erakanalitele.

Tiit Maran:

- 14. veebruar - Telesaade Rakett 69. Terioloogia teadusest.
- august – Laste loodussaade looduse lust – lugu naaritsast.
- august – Täheleav – Rein Maran kui loodusfilmi tegija.

Inari Leiman:

- loomaaeda populariseerivad ja külastama kutsuvad klipid Tallinna TVs, Delfi Forte portaalis ja Allfilmis.

Aleksander Semjonov:

- 7. märts ETV2, saates „Kolmnurk“ koos Aleksei Turovskiga lemmikloomade pidamise kultuurist.
- intervjuud ETVs, PBKs, Continentis, TV3s.

Aleksei Turovski:

- 7. märts ETV2, saade „Kolmnurk“ lemmikloomade pidamise kultuurist.
- Tallinna TV, 19 saadet, "Aleksei Turovskiga Tallinna loomaaias", Boga video OÜ, à 35 min
- ETV (hommikuprogramm, Ringvaade, AK), Kanal 2, TV3, rida intervjuusid.

2.14 Populaarteaduslikud artiklid ja intervjuud trükiajakirjanduses

Mati Kaal:

- Kõigis ajakirja "Eesti Jahimees" 2011. aasta numbrites ilmus artikkel, mis tutvustas mingit eksootilist looma.

Vladimir Fainštein:

- intervjuu Eesti ekspressile: Loomaaed valmistub beebibuumiks, video internetti.

Inari Leiman:

- iganädalased loomaaia uudised päevalehele Postimees ja alates novembrist ka nädalalehele Pealinn.

Aleksander Semjonov:

- intervjuud ajalehtedes Postimees, Õhtuleht, Maaleht, MK-Estonia.

Aleksei Turovski:

- intervjuud ajalehtedes Postimees (EE/RUS), Eesti Ekspress jt.

- 5 artiklit ajakirjas Hea Laps, teemaks Tallinna loomaaed.

2.15 Üllitati loomaaia kalender 2012.

2.16 Teadus-arendustegevus

Aleksander Semjonov:

- Veterinaarmeditsiini eriala lõputöö "Toruloo murdude esinemissagedus, etioloogia ja ravi võimalused väikeloomadel Eestis" koostamine ja kaitsmine. Juhendaja professor Vladimir Andrianov, DVM, PhD.
- TÜ Arstiteaduskonna Farmaatsia instituudi proviisoriõppe lõputöö "Ženšenni preparaate kasutamine Eestis" (autor Anna Abolinš) kaasjuhendamine.
- Veterinaar- ja Toiduameti nõustamine eksootiliste ja ulukloomade meditsiinilistes küsimustes.
- Elistvere loomapargi nõustamine veterinaarsetes küsimustes.
- EMÜ VLI projektis "Luumurru regeneratsiooni protsessi stimuleerivate faktorite uuring uue ROD-THROUGH-PLATE fiksaatori kasutamise puhul. Kompleksuuring luuregeneratsiooni füsioloogiliste, biokeemiliste ja morfoloogiliste näitajate hindamiseks." osalemine kirurg-anestesioloogina. Projekti juht professor Vladimir Andrianov.

Aleksei Turovski:

- Teaduslikud ettekanded: Semiootikakonverents Tartus, 6-8.04. Teesid kogumikus. Inglise k.
- Raamatud:
 - "Mälumängud lastele: põnev loomariik," kirjastus Cum Laude.
 - "Tiigieli aabits," kaasautor, kirjastus Menu.
 - "Readings in Zoosemiotics," kaastoimetaja, kirjastus De Gruyter- Mouton Pbl.
 - "Semiotic Biology," kaasautor (1 peatükk), kirjastus Imperial College Press.
 - Misc: 3 bakalaureusetöö juhendamine.
 - Parasitoloogilised analüüsid loomaaia loomadel ja elanikkonna palvel.

2.17 Osalemine Eestis toimunud konverentsidel ja seminaridel

Ene Lehtmets:

- 8. september, keskkonnahariduse infopäev Õpetajate Majas, korraldajaks Keskkonnaamet, ettekanne „Loomaaia loodusharidus ja zookool“.

Inari Leiman:

- Harju-Järva-Rapla keskkonnahariduse konverents „Keskkonnaharidus kujundab mõtteviisi“, korraldajaks Keskkonnaamet, kestus 7 tundi.

2.18 Rahvusvaheline koostöö

Tallinna Loomaaia töötajatel õnnestus kogemuste vahetamise korras käia mitmel rahvusvahelistel konverentsidel ja koosolekutel:

- Dmitri Pšenitšnõi ja Renee Mosel viibisid ajavahemikul 13. - 15.12. Rootsis, Eskilstuna Parken loomaaias seoses loomade transpordiga.
- Vladimir Fainštein ja Renee Mosel viibisid ajavahemikul 26.11. - 5.12. Hollandis, firma P. Kooy & Sons v.o.f. Parallelweg 451756 ED 't Zand (N-H) ning Poolas Lodzi loomaaias seoses loomade transpordiga.

- Tiit Maran viibis ajavahemikul 26. - 30.11. Hispaania Kuningriigis seoses Hispaania föderaalvalitsuse naaritsa töörühma koosolekuga.
- Tiit Maran viibis ajavahemikul 19. - 20.06., 1. - 2.12. Belgia Kuningriigis Brüsselis seoses *Scientific Review Group* koosolekuga.
- Vladimir Fainštein ja Renee Mosel viibisid ajavahemikul 25.10. - 3.11. Läti Vabariigis Riia ning Tšehhi Vabariigis Praha, Brno, Ostrava ja Olomouci loomaaedades seoses loomade transpordiga.
- Mati Kaal viibis 1. - 7.10. Brno ja Praha loomaaedades seoses WAZA aastakogunemisega.
- Vladimir Fainštein ajavahemikul 20. - 29.09. ja Tiit Maran ajavahemikul 20. - 25.09. viibisid Prantsusmaal Montpellier loomaaias seoses osalemisega Euroopa Loomaaedade ja Akvaariumide Assotsiatsiooni (EAZA) aastakonverentil. Konverentsi ajal külastas V. Fainštein samuti Pariisi, Besanconi ja Nesles loomaaedasid.
- Mati Kaal viibis 7.09. Helsingi loomaaias seoses Helsingi loomaaia 10 aasta arengukava tutvustamisega.
- Mati Kaal viibis 22. - 27.06. Berliini, Hannoveri, Leipzigi ja Valsrode loomaaedades seoses VDZ aastakogunemisega.
- Vladimir Fainštein viibis ajavahemikul 29.05. - 5.06., 6. - 9.09. Ukrainas, Kiievi loomaaias seoses osalemisega EARAZA komisjoni töös.
- Dmitri Pšenitšnõi ja Renee Mosel viibisid ajavahemikul 20. - 28.07. Hollandis, Kerkrade GaiaPark loomaaias ning Saksamaal, Osnabrück loomaaias seoses loomade transpordiga.
- Maaja Kitsing viibis ajavahemikul 31.05. - 5.06. Portugalis Lissaboni loomaaias seoses osalemisega Rahvusvahelisel loomaaia- ja metsloomade haiguste alasel konverentsil.
- Tiit Maran viibis ajavahemikul 9. - 10.05. Belgia Kuningriigis Brüsselis seoses Euroopa Liidu *ex situ* strateegia aruteluga. Ajavahemikul 28.05. - 7.06. Vietnamis Cuc Phuong rahvusparkis seoses liigikaitseprojekti eeluuringutega. Ajavahemikul 7. - 8.04. Hollandis Amsterdami loomaaias seoses programmi *PMX* väljaõppega. Ajavahemikul 10. - 11.03. Belgia Kuningriigis Brüsselis seoses Euroopa Liidu CITES-i teadusnõunike koosolekuga. Ajavahemikul 21. - 26.03. Hispaanias, Baskimaal seoses Hispaania keskkonnaministeeriumi kutsega osaleda treeningkursusel Euroopa naaritsa kaitsest ja *ex situ* paljundamisest.
- Hannes Maripuu ja Dmitri Pšenitšnõi viibisid ajavahemikul 23. - 30.05. Hollandis Emmeni, Amsterdami ja Arnhem loomaaedades seoses Euroopa Loomaaedade ja Akvaariumide Assotsiatsiooni (EAZA) aianduse töögrupi aastakonverentsiga.
- Vladimir Fainštein viibis ajavahemikul 17. - 25.03. Venemaal Moskva loomaaias ja Vorobji loomaaias Kaluga oblastis ning "Zoopitomnikku" seoses osalemisega EARAZA juhatuse koololekul.
- Mati Kaal tutvus 21. - 24.03. Peterburi loomaaia tegevusega.
- Kadri Ashford viibis ajavahemikul 8. - 9.03. Soomes, Helsingi loomaaias seoses ettekandega Euroopa naaritsa kaitsest.
- Dmitri Pšenitšnõi ja Renee Mosel viibisid 2.03. Lätis Riia loomaaias seoses loomade transpordiga.

2.19 Tallinna loomaaias viibinud väliskülalised:

- 6. - 11.01. EARAZA liikmed Moskva Loomaaiaist;
- 24. - 28.01., 30.03. - 8.04., 19.04 - 6.05., 29.09. - 8.10. Nadja Kneidinger Austriast Veterinaaria Ülikool – uurimistöö teostamine, regulaarne;
- 14. - 21.02. Natalja Belutšana ja Petr Platitsõn Anapa loomaaed Do-Do;
- 28.03. - 8.04. Heli Lindeberg Kuopio Ülikool – kunstliku seemendamise võimaluste uuringud;
- 11. - 18.04., 2. - 12.09. skulptor animalist Vitaly Novikov koos abikaasaga;
- 20. - 24.04. Riia fotograaf Sergejs Čičagovs;

- 2. - 9.05. Ekaterina Morozova, Olga ja Evgenia Ilicheva Moskva loomaaiast;
- 10. - 13.05. Alexei Hantatuc ja Nadejda Olievscii Chisinau loomaed Moldaavias;
- 8. - 9.06. Tsehhi Bratislava loomaaiast 2 töötajat;
- 9. - 12.06. Poolast Warssavi loomaia töötaja Magdalena Gajownik perega;
- 1. - 8.07. abielupaar Nogged Kölni loomaaiast;
- 11. - 16.07. Daniel Hispaania vabatahtlik;
- 18. - 22.07. Nikolai Karpov Moskva Loomaaiast;
- 5. - 6.08. Ilona Roma ja tema abikaasa Aleksandr Napolov Riia loomaaiast (entomotoloogia);
- 8. - 17.08. Sergei Rotov ja Sergei Tokarev Moskvast seoses loomade transpordiga Venemaale;
- 18. - 20.08. Riia loomaia töötaja perega;
- 26. - 27.08. Aleksandr Gurzi Moskva Minizoost ja Ilze Duncce Riia loomaaiast;
- 15. - 18.09. Vera Gulyaeva ja Aleksander Klimov, aednikud Moskva loomaaiast;
- 24.09. - 7.10. Tatjana Kompantseva Moskva loomaaiast;
- 23. - 26.12. Elena Tkacheva, troopiliste liblikate osakonna juhataja, ja Mikhail Berezin, entomoloogilise osakonna juhataja Moskva loomaaiast;
- 14. - 27.12. Moskva loomaia direktor hr Vladimir Spitsin koos abikaasaga;
- 31.12. - 1.01. Ilze Duncce koos perekonnaga Riia loomaaiast.

2.20 Tallinna loomaaias viibinud väliskülalised

- aprillist augustini 16 inimest biosemiootika konverentsi raames Venemaalt, Tšehhist, Austriast.

2.21 Näitused ja üritused väljaspool loomaaeda

- 21. mai, väljasõit Lahemaale loomasõprade ringide õpilastega.
- 27. august, jäätisefestival lauluväljakul – Tallinna loomaia promo.

3. **TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS**

Teadusliku liigikaitse labori juhataja Tiit Maran

3.1 Liigikaitse tegevused

Hiiumaal lasti loodusesse spetsiaalselt selleks kasvatatud ja ettevalmistatud 8 looma. Viidi läbi pilootuuringud Saaremaale asustamise võimaluste kohta. Koostati Keskkonnainvesteeringute kesksusele projekti taotlus liigikaitse labori hoone ja naaritsa aedikute ehitamiseks. Taotlus rahuldati. Liigikaitse laboris paljundati 21 naaritsat liigikaitse eesmärkidel.

3.2 Ettekanded

- 2. juuni, ettekanne Cuc Phoungi rahvusparkis Vietnami teemal „Naaritsa kaitse *ex situ* ja *in situ* aspektid“.
- 1. detsember, ettekanne Euroopa Komisjoni DG11 teemal „Naaritsa kaitse põletavad probleemid“.

3.3 Osalemine (rahvusvahelistel) konverentsidel ja seminaridel ning nende korraldamine

- 5. veebruar, Üliõpilaste talveülikool. Ümarlaua „Loodusrikkuste väärtus“ modereerimine.
- 21. – 23. veebruar treeningkursuse läbiviimine Hispaanias „Euroopa naaritsa ja *ex situ* kaitse meetod“: 1 päev ettekandeid ja 1 päev praktilist tööd.
- 10. mai, osalemine Euroopa Komisjoni DG11 korraldatud *workshop* „*Ex situ* strateegia Euroopas“.
- 25. mai, ettekanne Teaduste Akadeemia Looduskaitsekomisjoni ettekandepäeval teemal „Naaritsa kaitse üksikult üldisele“.

- 20. mai, Eesti Loodusuurijate Seltsi looduskaitse ümarlaua korraldamine teemal „Kuidas viia looduskaitse sõnumit sihtgrupini“. Ürituse modereerimine.
- 28.- 30. juuli, osaleja biosemiootika seminaril.
- September EAZA konverents:
 - Ettekanne pisikiskjate ekspertgrupi koosolekul
 - Euroopa naaritsa EEP seminari organiseerimine ja ettekanded "Euroopa naaritsa asurkonna olukord", "Euroopa naaritsa taastamise projekt Eestis", "Väljakutsed ja tulevik Euroopa naaritsa *ex situ* kaitses".
- 17. oktoober, keskkonnaameti looduskaitsebioloogide täiendusõppeseminar teemal "Loodusväärtustest ning väärtushoiakutest".
- 28. november – 1 detsember, osalemine Hispaania föderaalvalitsuse naaritsa töörühma koosolekul. Ettekanne „*Status of the European mink and the conservation challenges: an update*“.

3.4 Muud, mis mahub valdkonda õpi- ja teadustegevus

- Tudengite juhendamine:
Kairi Kiik, Tartu Ülikool, kaitses magistri kraadi ja astus doktorantuuri
Kairi Kiik, Tartu Ülikool, doktoritöö juhendamine.
- Uuringud:
 - Sigimisfüsioloogilised uuringud – koostöös Viini Veterinaaria Ülikooliga.
 - Käitumistüüpide uuringud – Stockholmi ülikooliga.
 - Euroopa asurkonna haldajate ekspertgrupi aitamine tehisasurkondade seisundi analüüsimisel.
 - Kunstliku seemendamise kasutamise võimalused naaritsa puhul - uuringud koostöös maäülikooli ja Kuopio ülikooliga.
 - Naaritsa tehisasurkonna geneetika uuringud koostöös Montpellieri asurkonna bioloogia uuringute keskusega.
 - Isaste sigimishäirete uuringud koostöös Tartu Ülikooliga.
 - Valgevenes Zooloogia Instituudi doktorandi Anija Sidorovichi doktoritöö oponeerimine.

3.5 Ekskursioonid

Kadri Ashford:

aprillis üldekskursioon ingl keeles 2 h

juunis üldekskursioon eesti keeles 2 h

detsembris temaatiline ekskursioon (kalad) 1 h

3.6 Teaduslikud artiklid:

CABRIA, M. T., MICHAUX, J.R., GOMEZ-MOLINER, B.J., D. SKUMATOV, D., MARAN, T., FOURNIER, P., LOPEZ DE LUZURIAGA J. and ZARDOYA R. 2011. Bayesian analysis of hybridization and introgression between the endangered European mink (*Mustela lutreola*) and the polecat (*Mustela putorius*). *Molecular Ecology*, 20 (6): 1176-1190.

Kneidiger, N., Schwarzenberger, F., Nagl, A., Ashford K. ja Maran, T. 2011: The influence of captive conditions on the reproductive behaviour of male European mink, *Mustela lutreola*. 8th International Conference on BEhavior, Physiology and Genetics of Wildlife. EAZA. 93 – 94.

4. VETERINAARTEENISTUSE TEGEVUS

Teenistuse ülem peaveterinaararst Maaja Kitsing

4.1 Tallinna Loomaaia loomade haigus- ja surmajuhtumid jaotusid aasta jooksul alljärgnevalt:

	Imetajad	Linnud	Terraarium
Mittenakkavad haigused	177	31	19
Nendest seedetrakti haigused	47	9	1
hingamisteede haigused	15	0	3
ainevahetushaigused	12	7	8
günekoloogia ja sünniabi	8	0	0
kirurgilised haigused	41	7	6
traumad	31	4	1
operatiivkirurgia	18	2	0
muud haigused	5	2	0
Nakkus- ja parasitaarhaigused	52	0	0
Haigestus kokku	229	31	19
Nendest suri	14	10	0
Nendest uinutati	11	5	0
Äkksuremus	42	54	6
Suremus kokku	67	69	6

4.2 Laboratoorsed uuringud

4.2.1 Riiklikus Veterinaarlaboratooriumis tehti 73 proovi uuringuid, nendest

- parasitoloogilisi uuringuid 28 korral
- vere seroloogilisi uuringuid 36 korral
- bakterioloogilisi uuringuid 8 korral
- histoloogilisi uuringuid 1 korral

4.2.2 Kohapeal tehti vere biokeemilisi uuringuid 3 korral, seroloogilisi uuringuid 2 korral ja parasitoloogilisi uuringuid 27 korral.

4.2.3 DNA uuringuteks võeti proovid 7 linnult.

4.3 Profülaktiline töö

4.3.1 Vaktsineeriti imetajaid 80 ja linde 6 korral.

4.3.2 Dehelmintiseerimine: kiskjad ja sõralised/kabjalised kord kvartalis, linnud 2 korda aastas, terraarium vastavalt vajadusele.

4.4 Veterinaarsanitaaria

4.4.1 Desinfektsioon erinevates loomapidamisruumides ja söödahoidlates.

4.4.2 Putukatõrjet tehti 21 korral.

4.4.3 Kahjurite tõrjeks kutsuti välja OÜ Rentokil 15 korral, korduvalt tehti prussakatõrjet troopikamajas, primaatide seksisoonis ja paksunahaliste majas ning regulaarselt näriliste tõrjet 17 kompleksis.

4.5 Muu tegevus

4.5.1 Mikrokiibiga märgistati 10 lindu ja 24 imetajat.

4.5.2 Immobiliseeriti linde 2 ja imetajaid 110 korral.

4.5.3 Värgiti sõrgu 121 korral.

4.5.4 Inimeste poolt toodi loomaaeda 333 lindu ja 12 imetajat, nendest viibis karantiinis 47 looma.

5. SÖÖDATEENISTUSE TEGEVUS

Teenistuse ülem Jelena Motorenko

5.1 Söötade kasutamine

Loomade söötmiseks kasutati ligi 180 erinevat sööta ja söödalisandit. Söödaratsiooni struktuur aasta jooksul oluliselt ei muutunud. Loomade vajaduste paremaks katmiseks püüti suunata loomade söötmist kvaliteetsemate ja nendele spetsiifilisemate söötade hankimisega. Hindade pideva tõusu tingimustes on otsitud võimalusi asendada kallinenud söödad odavamatega.

5.2 Söötiskulu

	2008	2009	2010	2011
Eek	6657699eek	6478624eek	6402566eek	6195761 eek
Eur	425504,5eur	414059,54eur	409198,54eur	395981,29eur
kasv +/-	10,9%	-2,7%	-1,1%	- 3,3%

5.3 Taimsed söödad (varutud varumisperioodil):

HEIN 2011 a – 198,6 tonni, 2010 a – 198,8 tonni. Varumisaja ilmastik oli hea, mis võimaldas varuda hea kvaliteediga heina. Heina hind oli 2011 a - 0,085 eur/ kg, 2010 a - 0,08 eur/ kg.

VIHAD 2011 a 35 tuhat vihta (paju vihad - 29 tuhat, galeega – 3 tuhat ja nõgese vihad – 3 tuhat), 2010 a 43 tuhat vihta, 2009 aastal 49 tuhat.

PÕHKU 2011 a – 3 rulli (rull- 250-300 kg), 2010 a – 1 rull.

HALJASMASS Söödeti 2011 a - 202,5 tonni, 2010 a - 211,8 tonni, 2009 a – 258 tonni. Varustamine oli regulaarne, kuiva suve tõttu oli haljasmassi niiskusesisaldus madal.

SÖÖDAOKSI Söödeti 2011 a- 17,6 t rm, 2010 a- 16,5 t rm, 2009 a- 36 t rm.

JÕUSÖÖT Spetsiaalset, loomaaia loomade jaoks valmistatud jõusööta osteti Saksamaalt firmalt Michael Hassel GmbH, Inglismaalt firmalt SDS Mazuri Zoo Foods ja Eesti firmalt Farm Plant Kaubanduse AS.

Jõusööt ostetud 2011 a (Farm Plant Kaubanduse AS)

	ÜHIK	2011
Poro-Elo 40kg	kg	61280
Green-Line 25kg	kg	38700
Jõusööt (veiste) 25kg	kg	14550

5.4 Söödaloomad:

Söödaloomi söödeti alljärgnevalt (üleskasvatatud I zoo-osakonnas):

	2009	2010	2011
Küülik	75	167	85
Rott	8377	8405	9047
Hiir	12376	13067	10628
Hamster/ degu	64	133	65
Merisiga	1496	1287	1005

Söödaks kasutati 157 prakeeritud sõraliste noorlooma ja ca 80000 söödaputukat.

Lisaks oleme ostnud Eestist ning Saksa firmalt Michael Hassel GmbH külmutatud närilisi: hiiri - 509 kg ja külmutatud küülikut - 1798 kg. Külmutatud näriliste kasutamine võimaldab nende söetmist ratsioonidele vastavas koguses ja loomade vajaduste muutustele operatiivsemalt reageerida.

Elussöödaks osteti 2011 aastal Järveotsa farmist 25 tuhat vutti (2010 - 30,5 tuhat tk) ja 9,2 tuhat tk põldvuti muna (2010 – 14,7 tuhat tk). Detsembris Järveotsa farm tegi loomaaiale annetuse: 400 vutti ja 200 vuti muna.

Olulisemate söötade kulu 2011 aastal võrreldes eelmise aastaga:

Liha, subproduktid, munad, kala, konservid, külmutatud mereannid

	ühik	2010	2011		ühik	2010	2011
Liha	kg	51401	52938	Kala	Kg	25633	27546
Kana	kg	402	304	Külm.kala	kg	0	136
Kanasubpr	kg	0,9	86,05	Krevett	kg	48	82
Kanakaelad	kg	402	842	Koeratoit	Purk	2579	2122
Munad	tk	27161	26496	Kassitoit	Purk	167	304
Põldvut.munad	tk	14730	9200	Koeratoit	Kg	4505	2385

Piimatoodet

	ühik	2010	2011		ühik	2010	2011
Juust	kg	10,4	10,4	Piim	L	2556	1890
Joogurt	tk	883	905	Kohup.mass	Tk	177	309
Keefir	l	52	87	Või	Kg	104	102
Kohupiim	kg	1268	1318	Pärm	Tk	71	29

Hein, põhk, haljasmass, vihad, oksad

	ühik	2010	2011		ühik	2010	2011
Hein	kg	271719	206602	Söödaoksad	rm	16790	17592
Haljasmass	kg	211850	202450	Vihad	tk	47688	52510
Põhk	kg	300	900				

Juurviljad

	ühik	2010	2011		ühik	2010	2011
Porgand	kg	30327	30163	Kabatsok	Kg	3840	2217
Kapsas	kg	13474	14373	Paprika	kg	112	194
Peet	kg	2935	2154	Hiinakapsas	kg	1769	1500
Söödapeet	kg	12043	13118	Salat	tk	1756	1337
Kaalikas	kg	480	1445	Tomat	kg	262	228
Kartul	kg	11531	10240	Värske kurk	kg	1827	1906
Sibul	kg	2617	1922	Küüslauk	kg	95	74
Kõrvits	kg	2970	4408	Lillkapsas	kg	86	37

Puuviljad

	ühik	2010	2011		ühik	2010	2011
Banaan	kg	6362	6387	Melon	Kg	368	560
Apelsin	kg	2868	2906	Arbuus	kg	178,05	376
Greip	kg	1483	1644	Kiivi	kg	231	208

Mandariin	kg	884	486	Viinamari	tk	308	254
Pirn	kg	4317	4124	Sidrun	kg	175	231
õunad	kg	16519	15479	Avokaado	kg	40,05	33

Tangud ja muud kuivained

	ühik	2010	2011		ühik	2010	2011
Hirss	kg	176	151	Suhkur	Kg	493	498
Hernes	kg	777	820	Sool	Tk	189	138
Kaer	kg	16383	16543	Küpsis	Tk	738	623
Kaerahelbed	kg	7492	6010	Kuragaa	Kg	37,4	39,5
Niisukliid	kg	66	66	Pähklid	Kg	163	206
Riis	kg	136	138	Rosin	Kg	547	550
Odrakrupp	kg	848	938	Kompott	Tk	103	145
Tatar	kg	81	88	õli	Tk	200	202

SDS (GB) ja Mihael Hassel GmbH(BRD) kuivtoit + külmutatud loomad

Mihael Hassel GmbH	ühik	2010	2011	SDS (MAZURI)	ühik	2010	2011
zoo-A	kg	510	310	seaduck	kg	1020	260
seaduck	kg	690	1500	waterfowl starter	kg	125	225
enten	kg	5745	2475	wat.breeder	kg	1200	1200
känguru	kg	700	0	wat.maint	kg	1000	3860
kamel	kg	11825	12750	crane	kg	960	1260
graizer	kg	21600	20975	pheasant starter	kg	75	50
zebra	kg	10425	11450	pheas.maint+breed	kg	950	725
faasan	kg	825	925	känguru	kg	0	575
kured	kg	300	0	flamingo	kg	280	360
Külmutatud rotid	kg	2510,76	2271,74	brower breeder	kg	425	950
Külmutatud küülikud	kg	1500,37	1614,93	brower maintenance	kg	21275	19325
Külmutatud hiired	kg	808,63	1280,24	sheep	kg	8162	8125

6. ZOO-OSAKONDADE TEGEVUS

6.1 Kolleksioon

Seisuga 31.12.2011 peeti zoo-osakondades ja heakorrasteenistuses **595** liiki, alamliiki ja koduloomade vormi **7753** isendiga (+ söödaloomad). **Põhjalikke andmeid kolleksiooni kohta sisaldab ARKS-i aruanne** (vt lõpus).

- Loomi saadeti Austriasse, Läti, Leetu, Inglismaale, Tšehhi, Venemaale, Slovakkiasse.
- Tallinna loomaeda toodi loomi Saksamaalt, Hollandist, Leedust, Lätist, Rootsist ja Tšehhist.
- Esmakordselt või peale pikkaajalist vaheaega on Tallinna loomaia kolleksioonis esindatud *Touraco persa*, *Musophaga violacea*, *Anser rossii*, *Anas penelope*, *Aythya marila*, *Bucephala islandica*, 3 liiki kahepaikseid, mitmed kalade ja selgrootude liigid.
- Osaleti loomaaianduse ja liigikaitse propageerimises (intervjuud, ajakirjandus, TV, raadio).

6.2 Pidamistingimuste parandamine ja ekspositsioonide kujundamine

- Tegeldi troopikamaja ekspositsiooni täiustamisega, tehti ettevalmistustööd tamariinide vabapidamiseks suures troopikamajas.
- Jätkus Sise-Aasia kompleksi arendamine.
- Valmis väikeste kasside ekspositsioon.
- Jätkus töö alpinaariumis, sisustati ja kohandati loomade vajadustele eraldusaedikuid.
- Jätkusid remonttööd rõövlindude ja kakkude hoolkonnas.
- Jätkusid remonttööd antiloobimajas (gauride, tüügassigade põrandad jne).
- Rekonstrueeriti tiigrite ekspositsioon (nn külmad kiskjad).
- Seoses väikeste kasside kompleksi valmimisega suleti külastajatele läbikäik külmalembeste kiskjate taga.
- Korraldati ümber ala euroopa naaritsa eksponeerimiseks.

6.3 Osalemine rahvusvahelistes haruldaste liikide säilitusprogrammides (EEP, ESB)

Zoo-osakondades peeti ligi 60 rahvusvahelistesse programmidesse (EEP, ESB, INTSB) kuuluvat liiki. Nende liikide kohta anti päringute laekumisel informatsiooni vastavate programmide koordinaatoritele ja suguregistri pidajatele.

6.3.1 Erilist tähelepanu 2011. aastal pöörati järgmistele EEP liikidele:

- Habekotkas *Gypaetus barbatus* (EEP). Esmakordselt Tallinna loomaaia ajaloos koorus 1 tibu, kes saadeti programmi raames Austriasse (EGS Österreich). Seisuga 31.12.2011 oli loomaaia kollektsioonis 1.1.0.
- Hiidmerikotkas *Haliaeetus pelagicus* (ESB, EARAZA) – koorus 2 tibu (neist 1 suri), 31.12.2011– 4.5.1.
- Hele-helmesfaasan *Tragopan caboti* (ESB). 2011. aastal koorus 4 tibu, kellest kahjuks ei õnnestunud ühtegi üles kasvatada. Saksamaalt (TP Berlin) toodi „ uut verd“ isane. Seisuga 31.12.2011– 2.1.0.
- Argusfaasan *Argusianus argus* (ESB). 2011. aastal koorus 2 tibu. Seisuga 31.12.2011 – 2.2.1.
- Siberi valgekurg *Grus leucogeranus* (EEP). 2011. aastal koorus 2 siberi kurge, kellest õnnestus üles kasvatada üks. 2.0 Siberi kurge viidi EEP koordinaatori nõusolekul Tšehhi Ostrava loomaaeda.
- Lakkhant *Chrysocyon brachyurus* (EEP). Liigi koordinaatori soovitusel toodi Rootsist (Parken Zoo, Eskilstuna) üks emane. Seisuga 31.12.2011– 1.1.0.
- Amuuri leopard *Panthera pardus orientalis* (EEP)–aasta jooksul sündis 1.0. Praha loomaaeda saadeti 0.1. Tehti ettevalmistusi ja vormistati dokumente 1.0 amuuri leopardi saatmiseks Novosibirski loomaaeda. Seisuga 31.12.2011– 3.1.
- Lumeleopard *Uncia uncia* (EEP). 2010. aastal moodustatud paaril sündis esimene järglane. Seisuga 31.12.2011– 2.1.0.
- Luitekass *Felis margarita harrisoni* (EEP) – 01.07.2011 sündis 1 ja 17.10.2011 5 luitekassi. EEP koordinaatori soovitusel toodi 15. detsembril Rootsist (Parken Zoo, Eskilstuna) üks emane juurde. Seisuga 31.12.2011– 4.4.0.
- Aafrika jõesiga *Potamochoerus porcus pictus* (EEP). 27. augustil toodi koordinaatori soovitusel 0.3 Kerkrade loomaaiaist Hollandist.
- Tüügassiga *Phacochoerus africanus* (ESB)– 27. augustil toodi 1.0 Osnabrückeri loomaaiaist Saksamaalt. Seisuga 31.12.2011–1.2.0.
- Sinilammas *Pseudois nayaur szechuanensis* (ESB). Aasta jooksul sündis 15.10. Libereci loomaaeda Tšehhi saadeti 1.0. Seisuga 31.12.2011– 31.38.0.
- Keerdsarvkits *Capra falconeri heptneri* (ESB, EARAZA). 2011. aastal sündis 10.16. Seisuga 31.12.2011- 14.26.0.

- Dagestani tuur *Capra cylindricornis* (ESB, EARAZA). 2011. aastal sündis 18.14. Seisuga 31.12.2011– 20.36.0.
 - Kubani tuur *Capra caucasica* (ESB). 2011. aastal sündis 7.12. Seisuga 31.12.2010– 20.36.0.
 - Nuubia kaljukits *Capra nubiana* (ESB). 2011. aastal sündis 1.3. Tallinna loomaia nuubia kaljukitsed on Euroopa ainuke paljunev grupp. Seisuga 31.12.2011 – 5.9.0.
- 6.3.2 Jätkati dagestani tuuri *Capra cylindricornis* suguregistri koostamist ja 14. köide ilmus EAZA Sheep and Goat TAG-i leheküljel.
- 6.3.3 Jätkus tegevus EARAZA programmi raames „Mountain ungulates of Eurazia“ (programmi koordinaator Vladimir Fainštein).

6.4 I zoo-osakond juhataja Tatjana Miljutina

Osakond töötas stabiilselt. Osakonnas peeti 91 liiki ja koduloomade vormi imetajaid. Peale imetajate peetakse osakonnas selgrootuid, roomajaid ja linde.

- Järglasi saadi põhikollektsiooni 52 liigilt (sh 9 liiki eksponeeritavaid närilisi) ja 10 söödaloomad liigilt (sh 4 liiki selgrootuid). Traditsiooniliselt edukas oli sõraliste ja kabjaliste sigimine.
- Saadi järglasi paljudelt haruldastelt ja EEP/ESB programmidega hõlmatud liikidelt, nagu amuuri leopard (1), Davidi hirv (11), ameerika piison (3), dagestani tuur (32), kubani tuur (19), nuubia kaljukits (4), tagakaspia uriaal (21), buhhaara uriaal (10), tagakaukaasia mägilammas (23), sinilammas (25), takin (2) jt.
- Kunstliku toitmise varal kasvatati üles 16 looma 8 liigist, sh 4 nuubia kaljukitse, 3 tagakaukaasia mufloni, 1 Dalli lumelammas (**esmakordne paljunemine Tallinna loomaaias**), 2 ilvest.
- Suuremad raskused loomade pidamisel tulenesid pidevalt lagunevatest, amortiseerunud ruumidest ja aedikuist (külmalembesed kiskjad, soojalembeste kiskjate siseruumid ja osaliselt välispuurid, soojalembesed sõralised). Tõsiseid probleeme tekitas ka kaljukitsede ja uluklammaste pidamine ja eksponeerimine kahes territooriumi piirkonnas. Samuti häiris loomade pidamist ja eksponeerimist mitmes kohas teostatavad remondi- ja ehitustööd (PNM, soojad sõralised, soojad kiskjad).
- Aktiivselt tegeldi elussööda kasvatamisega. Vaatamata sellele, et söödaks on varutud suur hulk külmutatud rotte ja hiiri, säilib vajadus ka elussööda järele. Põhiliselt kasutati omakasvatatud elussööta (närilisi) röövlindude üleskasvatamiseks, aga ka madude, luitekasside ja manulite söödaks. Söödaks kasvatatud näriliste andmed on esitatud söödateenistuse aruandes. Putukaid anti II zoo-osakonda kahepaiksete, lindude, marmosettide ja tamariinide söötmiseks.
- Arvukuse optimeerimise eesmärgil prakeeritud loomi söödeti kiskjatele. Kokku 157 isendit sigu, kitsi ja teisi sõralisi.
- Anti loomi üle teistele loomaaedadele (sh eraõiguslikele) või müüdi eraõiguslikele, juhul kui teistel loomaaedadel puudus vajadus nende järele. Kokku anti üle teistele loomaaedadele ja müüdi loomi 25 liigist ja koduloomade vormist, sh 4 Bennetti kangurut, 2 vöölooma, 10 Davidi hirve, 5 ameerika piisonit, 5 buhhaara uriaali, 1 jakk, 3 tagakaspia mägilammast, 1 siberi kaljukits.

6.5 II zoo-osakond juhataja Jelena Semjonova

Seisuga 31.12.2011 peeti osakonnas 10 liiki imetajaid, 121 liiki linde, 128 liiki kalu, 19 liiki kahepaikseid, 28 liiki roomajaid ja 80 liiki selgrootuid.

- Lindude sigimine oli rahuldav. Haruldastelt ja EEP/ESB programmidega hõlmatud liikidelt saadi järglasi järgmiselt: väikeluik (1), argusfaasan (2), habekotkas (1), hiidmerikotkas (2), kaljukotkas (2), lumekakk (4), siberi kurg (2). Edukalt sigisid paljud faasanite ja veelindude liigid.

- **Esmakordselt Tallinnas sigis habekotkas *Gypaetus barbatus*.**
- Kollektsooni täiendamiseks saadi juurde 3 liiki kahepaikseid, *Touraco persa*, *Musophaga violacea*, *Anser rossii*, *Aythya marila*, *Anas penelope*, *Bucephala islandica*.
- Osakonnas üleskasvatatud linde saadeti mitmesse loomaaeda, sh. 4 pruuni kõrvukfaasanit Moskva loomaaeda (Vene Federatsioon), 2 siberi kurge Ostrava loomaaeda ja 2 lumekakku Chleby loomaaeda (Tšehhi Vabariik).
- Osakonna töötajad tegelesid regulaarselt puuride sisustamise ja haljastamisega. Osaleti taimede hooldamisel troopikamaja siseekspositsioonides ja hoone ümbruses.

7. FINANTSMAJANDUSLIK TEGEVUS

Finantseenistuse ülem Ülo Kotkas

7.1. Piletimajandus:

- Aasta ringi tagati pääsmete müük igapäevaselt põhjavärvavas ühe kassa kaudu ja suvehooajal lisaks läänvärava kassa kaudu, tiptundidel ja suveperioodil korraldatud ürituste ajal avati ka lisakassasid.
- Jätkus koostöö Tallinna Turismiinfoga linnakaartide rakendamisel. *Tallinn Card*’iga külastas loomaaeda **1869** inimest (summas **8 612,30** eurot).
- Tallinna Kaubamajaga jätkus koostöö perepääsmete soodusmüügil partnerkaardi esitajatele. Soodushinnaga (10%) külastas loomaaeda **7 186** kaubamaja kliendikaardi omanikku. Kuna kaubamaja keeldus kompenseerimast loomaaia lisakulu, lõpetati see koostööprojekt alates 01.05.2011.
- Kassadest müüdi aasta jooksul **2 496** linnatranspordi piletit summas **1 839,37** eurot.
- Aasta jooksul tegid külastajad kaardimakseid summas **279 881,80** eurot.

7.2 Külastajate paremaks teenindamiseks:

- Hoiti käigus kõik külastajatele laenutamiseks mõeldud väikevankrid. Hooaja jooksul laenutati väikevankreid ühtekokku **16 689** korral, summas **16 688,45** eurot.
- Tagati **86** jalgratta valvega hoiustamine, summas 25,80 eurot.
- Parkla teenust kasutas soodushinnaga aasta jooksul **8 416** loomaaiakülastajat, summas **12 623,72** eurot.
- Tagati vihmakeepide müük territooriumil paiknevates müügikohtades. Hooaja jooksul müüdi külastajatele ühtekokku **1 556** vihmakeepi, summas **466,80** eurot.
- Osaleti kõikidel loomaias läbi viidud massiüritustel, korraldades transporti ja võimaldades esinejatel kasutada ruume.
- Piknikupääsmeid müüdi summas **3 066,69** eurot.
- Annetuste kassast laekus **1 662,45** eurot.
- Hilisõhtustest ekskursioonidest võttis osa **1272** inimest. Laekus **14 499,50** eurot.
- Kohviautomaadist laekus kokku **1 802,94** eurot.
- Meenemedaleid vermiti 5 624,6 euro eest, sellest loomaaiale 25 % e **1406,15**. Mündipressist vermiti 7 152, 0 euro eest, sellest loomaaiale 3 0% e **2145,6**. Kokku loomaaia osa **3 551,75** eurot.
- Söödaautomaatidest laekus kokku **1 809,02** eurot.

7.3 Kehtisid koostöölepingud:

Külastajate toitlustamiseks OÜ-ga Annrii
 Lasteraudtee toimimiseks OÜ-ga Lendva
 Lasteatraktsioonide toimimiseks OÜ-ga Heeliks EST
 Suhkruvati müümiseks OÜ-ga Listok Grupp

Suurte batuutide kasutamiseks külastajatele OÜ-ga SCANVEST GRUPP
Suveniiride müük FIE VICTOR BASHKATOV
Õhupallide müük OÜ Lunester
Mänguasjade ja meenete müümiseks OÜ-ga REWILWERK
Suveniiride müük VSV Baltic Connction
Ratsutamine FIE Marina Saks ja Ratsu MTÜ
Naerutuba telk ja bassein aktraktsioonile Veepall ja Paat Exetronex OÜ
Reklaamflaierite jagamine Rucola Grupp OÜ
Magusad mandlid Maias Munk OÜ
Mündipress ja meenemedalid Minix OÜ.

7.3.1 Ühekordsed koostöölepingud:

Allfilm OÜ
Dmitry Milašenko FIE
Egmont Estonia AS
Filmmaker OÜ
Iluäri OÜ
Kinnisvarabüroo Uus Maa OÜ
Kuusk OÜ
Lasergame Estonia OÜ
Megamahlad OÜ
AS SEB Elu- ja Pensionikindlustus
Skyfallen OÜ
Suva AS

8. KORRAKAITSETEGEVUS

Teenistuse ülem Vassili Sedjakin

8.1 Korrakaitseteenistus tegutses aasta ringi täielikult komplekteerituna ja tagas avaliku korra ning kollektiooni ja muu vara kaitseks ööpäevase patrullimise, tehniliste valveseadmete järelvalve, pideva kontrollrežiimi pääslates, kontrolli ja igakülgse abi ürituste korraldajatele ning muude struktuursete allüksuste vastavate töötajate viivitamatu informeerimise töövälisel ajal avastatud lohakustest ja tehnilistest rikestest.

Teenistusel tuli toimetuleku huvides jätkata 2009. aastal alandatud tunnitasu määraga (keskmiselt 9,5% madalam), nii et mitme töötaja asemel hooldas külastajatele mõeldud tualettruume üks töötaja.

8.2 Patrullimise tulemusena:

- hoiti aasta jooksul ära 4 põlengut
- teavitati 6 öisest tehnovõrguavariist
- ennetati 11 röövvargust
- peeti kinni 214 loomaaia territooriumil avalikku korda rikkunud isikut, kellest 48 inimesele tehti märkus ja nad saadeti loomaaia minema. Ülejäänud 166-le selgitati loomaaia külastamise eeskirju ja haldusseadustiku nõudeid. Enamik kinnipeetuist rikkusid loomaaia külastamise eeskirju, olles liigselt vägijooke tarvitanud või üritades kaasavõetud vägijooke loomaaias tarvitada.

8.3 Loomaaias toimunud massiürituste käigus vanematest hälbinud lapsi otsiti üles ja viidi vanematega kokku 12 juhul ning 28 korral tagastati külastajatele nendelt kaotsi läinud mobiiltelefone, fotoaparaate, raha, dokumente jm. isiklikku vara.

8.4 Osaleti 1 loomaia territooriumile tunginud rebase, 3 hulkuva koera ja 2 kähriku kahjutuks tegemisel.

8.5 Läänevärava parklas Ehitajate tee 124 on kokku 190 parkimiskohta, millest 80 kasutatavad üksnes loomaia külastajatele maist oktoobrini soodushinnaga (-25%). Parklas tõhustati videovalvet ja talvekuudel pakuti vajadusel käivitamiseks abistavat starterseadet.

- Parkimistulu saadi koos käibemaksuga ühtekokku 44 703,32 eurot. Kasv mullusega võrreldes 23%.
- Loomaia külastaja soodushinnaga parkimisvõimalust kasutati suvehooaja jooksul kokku 12 623,72 euro ulatuses. Kasv mullusega võrreldes 8,6%.

8.6 Telkide paigaldamist piknikupaika ei tellitud, aga loomaia korraldatud ürituste ajaks paigaldati ja demonteeriti telke 10 korral.

8.7 Seoses uute turva- ja relvaseaduse nõuetega atesteeriti teenistuse ülem ja teenistus registreeriti ametlikult politseis vastavalt turvaseaduse § 19 lg 1 ning nimetatakse 2012. aastal ümber sisevalve teenistuseks.

9. HEAKORRATEENISTUSE TEGEVUS

Teenistuse ülem Hannes Maripuu

Teenistuse ülema asetäitja Elle-Mall Pender (territooriumi haljastus ja hooldus)

Teenistuse ülema asetäitja Dmitri Pšenitšnõi (kompostimiskeskus ja insektaarium)

- Territooriumil tagati üldine heakord ja puhtus.
- Teostati ning hooldati tavapäraseid suvikute kasvupaiku.
- Elevantide ekspositsiooni istutati kibuvitsu.
- Põhjaväravasse rajati Uus-Meremaa linaliiliate suvepeenar.
- Rajati ja hooldati tulevast kängurute ekspositsiooni ala.
- Rajati aednike praktikaaed.
- Vanade linnutiikide juurde tehti troopiliste taimede peenar.
- Haljastati väikeste kasside ekspositsioon.
- Teostati tiigrite ja euroopa naaritsa ala ideelahendus ja haljastus.
- Vana ja uue territooriumi vahele rajati teeäärne kõrgpeenar.
- Hooldati Rebasemäe ja Veskimetsa metsateid ja alasid.
- Tehti metsahooldustöid Veskimetsa piirkonnas ja sellega külgneval alal.
- Rajati piirdeid ja okstest aedu 100 jm.
- Remonditi okstest aedu 200 jm.
- Korraldati töö 12 rahvusvahelise organisatsiooni EstYes vahetusnoorele, kokku 640 tt.
- Tallinna loomaaed on Hiiumaa Ametikooli ja Pärnumaa Kutsehariduskeskuse poolt kuulutatud tunnustatud praktikaettevõtteks.
- Võimaldasime aianduslikku praktikat:
 - Räpina Aianduskool: 4 praktikanti, kokku 640 tt
 - Hiiumaa Ametikool: 1 praktikant, kokku 120 tt
 - Kopli Ametikool: 8 praktikanti, kokku 960 tt
 - Õismäe kooli õpilaste tegevuspraktika 10 lapsele, kokku 400 tt
 - Pärnumaa Kutsehariduskeskus: 1 praktikant, 160 tt
 - Daugavpils Ülikool: 1 praktikant insektaariumis, 520 tt
- Põhitööst vabal ajal korraldati tööd vabatahtlikele abilistele:
 - Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kiriku Eesti Kogudusest, Tallinna Advendikirikust

- Suvemaleva lastelaagris osales 40 last Haabersti Vabaaja Keskusest, kokku 400 tt
- Koostöös Hollandi firma Flower Gallery esindaja Frank Timmermaniga istutati ca 12000 sibullille.
- Hooldati:
 - murusid kokku ca 50 ha
 - hekke kokku ca 500 jm
 - jalg- ja sõiduteid 6 ha
- Puhastati korduvalt metsaaluseid 15 ha.
- Korrastati kaamelite ekspositsiooniga piirnevat metsaala.
- Kasvatati püsikuid 4 tuh tk.
- Istutati puid ja põõsaid 550 tk.
- Kasvatati ja istutati välja suvelilli ca 20 tuh tk.
- Istutati püsikuid 3 tuh tk.
- Kasvatati ja istutati soojalembeseid püsikuid 7 tuh tk.
- Likvideeriti tormikahjustusi Veskimetsas ja mujal loomaaias.
- Praktikantide koolituseks rajatud tarbeaiast läks oluline osa loomaaia loomade toiduks.

9.1 Kompostikeskus

Prügikogused kuude lõikes 2006 - 2011 ümardatult tonnides

Kuu	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Jaanuar	73,58	69,60	22,00	10,84	12,94	10,90
Veebruar	16,98	55,56	11,00	11,00	11,70	8,30
Märts	29,72	66,88	45,00	12,64	17,00	15,96
Aprill	29,72	20,38	20,00	25,10	23,22	29,80
Mai	33,37	25,72	22,00	23,26	25,98	29,16
Juuni	28,75	36,42	21,00	29,86	20,22	23,50
Juuli	25,47	28,64	22,00	22,00	27,48	19,46
August	29,72	22,36	26,00	20,00	21,46	27,00
September	23,35	22,28	18,00	19,30	21,46	25,00
Oktoober	25,27	21,20	17,00	21,70	24,78	28,50
November	23,35	19,50	22,00	18,00	16,56	27,68
Detsember	16,98	12,40	17,76	21,90	15,82	15,54
Aastas kokku	356,25	400,94	263,76	235,60	238,62	260,80
Kuus keskmiselt	29,7	33,4	22,0	19,6	19,9	21,7

Loomaaias kasutati ära 99,5 m³ toodetud kompostmulda, turustati 176,5 m³.

9.2 Insektaarium

Tegutses jätkuvalt Dmitri Pšenitšnõi eestvedamisel.

2009. aasta novembris alustatud EEP liigi Frégate'i süsiku (*Polposipus herculeanus*) aretusprogramm on jätkunud heade tulemustega. Liiki on õnnestunud kollektsioonis säilitada ja

paljundada. Kolmandat aastat toimib insektaariumi töötajate poolt omaalgatuslikult loodud kodulehekülge, mis on integreeritud Tallinna loomaia kodulehe juurde.

Lehekülge külastas aasta jooksul 4963 inimest. Kodulehe vahendusel on inimesi nõustatud selgrootute pidamistingimuste osas.

Põhjalikke andmeid insektaariumi selgrootute kohta sisaldab ARKS-i aruanne ja loomade inventuuri lisa (vt lõpus).

Kokkuvõtteks võib öelda, et heakorrateenistus täitis kõik enda poolt 2011. aastaks püstitatud eesmärgid ning tänu inimeste mõistvale suhtumisele on tulemused isegi paremad, kui planeeritud.

Negatiivsena väärib ka 2011. aastal äramärkimist 2008. aastal alanud palgakorralduse muutmine, mis on pea peale pööranud palju aastaid kehtinud ja ennast igati õigustanud lisatasude maksmise süsteemi. Selle muudatuse tõttu on olukord töökorralduslikult muutunud jäigaks, mitteoperatiivseks ja töötajaskonna kindlustunnet vähendavaks, mistõttu on oluliselt vähenenud töötajate initsiatiivikus, hoolsus ja tööpanus ning ei ole ka võimalik teostada näiteks metsakorralduskavas ette nähtud metsahooldustöid. Praeguseks on mahajäämus juba kolm aastat, mis tähendab uue metsakorralduskava tellimist ja muudab eelmise hankimise mõttetuks.

Kui varasemal ajal oli osakonnal võimalik jooksvalt jälgida nii oma palga- kui ka materjalikulu, siis praeguse süsteemi järgi toimub töötegmine täielikus vaakumis.

Rahaliste vahendite nappuse ja adekvaatse informatsiooni puudusel on jäänud rajamata-täiendamata paljud varem planeeritud objektid.

9. ENERGO-MEHAANIKATEENISTUSE TEGEVUS

Teenistuse ülem Uno Saaring

9.1 Energiavarustus

	2009	2010	2011	
Elekter	2766 tuh kWh	2823 tuh kWh	2630 tuh kWh	- 6,83%
Küte	4560 MWh	4677 MWh	3995 MWh	- 14,58%
MWh omahind	52,16 €	41,84 €	42,36 €	+1,2%

9.2 Veevarustus

	2009	2010	2011	
Vesi linnavõrgust	40,6 tuh m ³	46,1 tuh m ³	37,9 tuh m ³	- 17,9%
Vesi oma puurkaevudest	37,4 tuh m ³	45,5 tuh m ³	43,6 tuh m ³	- 4,2%

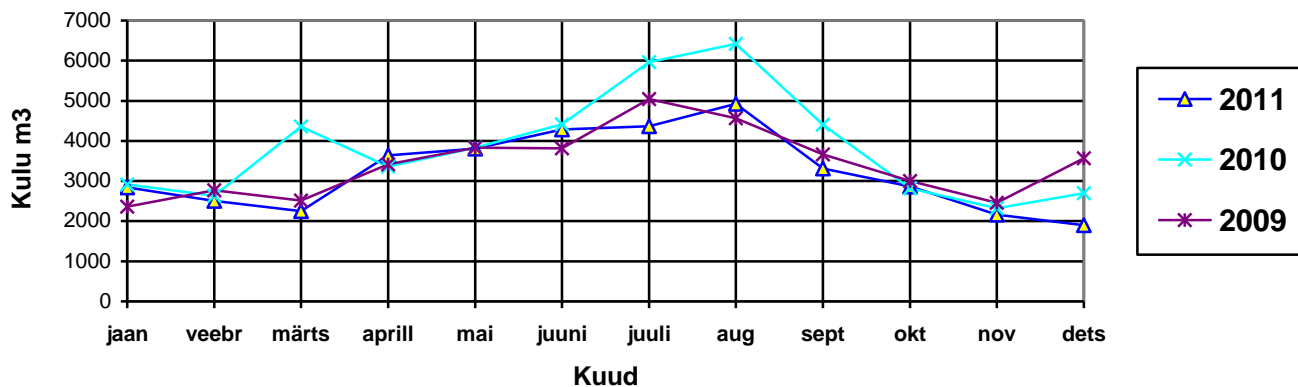
Elektrienergia tarbimine vähenes 6,83%, võrreldes 2010. aastaga, selle aitas kaasa pehme talv.

Sooja tarbimine vähenes 14,58%, võrreldes 2010. aastaga.

2011. aasta kütte MWh omahind on arvestatud katlast väljuva vee kütmiseks tehtud kulutuste järgi. Võrreldes 2010. aastaga on see 1,2% kallim.

Linnavõrgust vee tarbimine vähenes 17,9%, võrreldes 2010. aastaga. Sellele aitas kaasa mõõdukas suvi, mille tõttu heakorrateenistus kasutas vähem vett taimede kastmiseks, samuti oli veetrassi avariisid vähem. Ka vee tarbimine oma puurkaevudest vähenes, kuna tänu mõõdukale suvele oli vee auramine tiikidest väiksem.

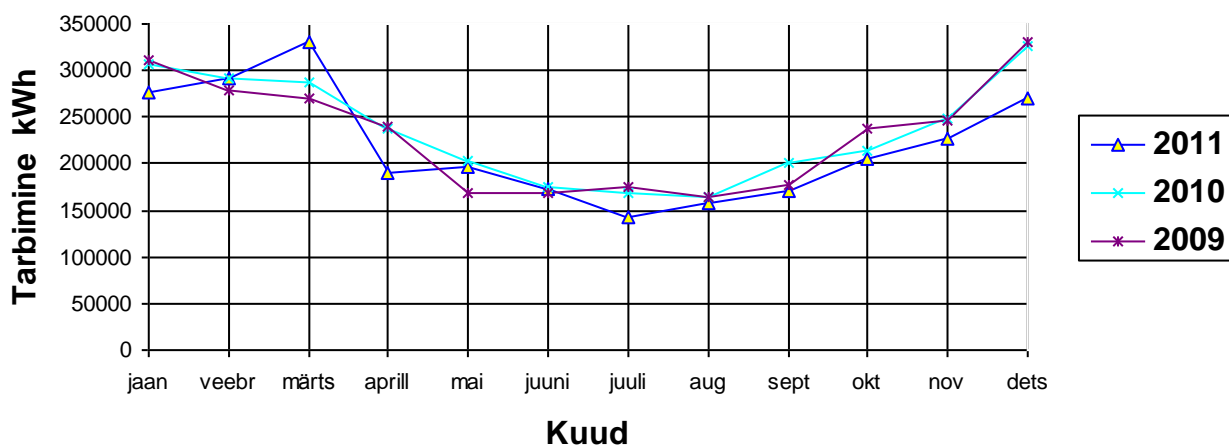
Vee kulu

Avariid 2008–2011:

- jaanuar 2008 veelindude aias elevantide vastas
- aprill 2008 toru lõvide aedikus
- juuli 2009 guanakode ja katlamaja juures
- august 2009 lumeleopardide juures
- detsember 2009 hüljeste ja troopikamaja vahel
- märts 2010 piisonite aediku ees
- juuni 2010 kitsede 3. rida
- juuli 2010 kotkaste kaev, hüdrant 8054
- august 2010 hüdrant 8060 toitetoru
- oktoober 2010 alpinaariumi hüdrant 8079 juures
- juuli 2011 guanakode aedikus
- august 2011 hüdrant 8053 jalg roostetas läbi
- soojaveetrassi avariid

Elektri tarbimine

9.3 Lisaks hooldus- ja jooksvale remondile teostas teenistus järgmisi töid:

Kakkude ekspositsiooni puuride renoveerimine.

Laste loomaia piirdeaia ja katusealuste remont.

Amuuri tiigri välispuuride renoveerimine.

Energo-mehaanikateenistuse tööruumide remont.

Uues kaslaste ekspositsioonis soojenduskaablite paigaldamine lamamiskohtadele.

Külmalembeste kiskjate ekspositsioonis kaslaste aedikute laevõrkude vahetus.
 Soojalembeste kiskjate hoones kalakassidele kahe komplekti puuride ehitamine.
 Talvekahjustuste tagajärjel uute lumetõkete paigaldamine katustele.
 Augustis avarii likvideerimine veetrassi kaevus.
 Kitsede välisaedikus osaline betoneerimine.
 Lakkhundi välisaedikule elektrikarjuse paigaldamine ja elektriinstallatsiooni renoveerimine.
 Vee- ja kanalisatsioonikaevude remont ja tõstmine.
 Seoses lumeuputusega välisekspositsiooni puuride puhastamine lumest.

Teiste teenistuste poolt esitati aasta jooksul 549 töötellimust remonttöödele ja elektrikutele 389 töötellimust.

9.4 Väiksemahulise toodangu valmistamine puidu- ja metallitöökojas:

teisaldatavaid loomapuure	6 tk
transportpuure	135 tk
tsinkplekist kühvleid	35 tk
pesakaste	11 tk

9.5 Loomaaia transpordivahenditele ja seadmetele aasta jooksul kulutatud kütust kokku:

diislikütust	22 320,14 liitrit
benssiini	5 848,58 liitrit

9.5.1 Sõiduautode läbisõit ja kütuse kulu alljärgnevalt:

	läbisõit km	diislit liitrit	benssiini liitrit
Volkswagen Caddy 102 MLE Vladimir Fainštein	20112	1 577,79	
Opel Meriva 226 AUB (vana) Mati Kaal	5923		533,11
Opel Meriva Cosmo 412 BDG (uus) Mati Kaal	6071		499,11
Ford Mondeo 108 TVS Ülo Kotkas	17767		1 648,62
Skoda Roomster 858 MLI Risto Kirsipuu	12814		1080,11
Kokku		1 577,79	3 760,95

9.5.2 Heakorrasteenistuses kasutatud kütust (autod, mehhanismid ja seadmed):

	läbisõit km	diislit liitrit	benssiini liitrit
IVECO 199 BFK		2 347,99	
KOMATSU 6266EK		3 131,62	
MAN 826 MLP		2 068,74	
VW Caddy 960 VWA	12 470	770,6	
mehhanismid, seadmed		2 558,05	945,63
Kokku		10 877,00	945,63

9.5.3 Energo-mehhaanikateenistuses ja zoo-osakondades kasutatud kütust (veoauto, mehhanismid ja seadmed):

	läbisõit km	diisli liitrit	bensiini liitrit
Energo-mehhaanikateenistuses			230,0
Mercedes Benz 485ATM	3 9125	5 598,91	
veoauto MAN-TGL 234BFJ	6 028	1 447,44	
mehhanismid, seadmed		2 679,00	
zoo-osakondades		140,00	912,0
Kokku		9 865,35	1142,0

9.6 Väljaspoolt loomaaeda tellitud transpordivahendeid ja mehhanisme on kasutatud 125,3 tundi, millest:

teleskooplaadureid	14,5 tundi
sarniirtõstukeid	12,0 tundi
kraanasid	8,0 tundi
korvtõstukeid	94,7 tundi
ekskavaatoreid	8,0 tundi
teepuhastusautosid	10,0 tundi

9.7 Tarniti järgmistes kogustes materjale:

betoonsegu	8,1 m ³
liiva	360,5 tonni
killustikku	48,2 tonni
kiviliiva	60,0 tonni
tsementi	0,5 m ³
puistevilla	550,0 m ³
servamata saematerjali	10,0 m ³
sorteerimata männikoort	60,0 m ³

9.8 Oma tööjõuga veetud ja mahalaaditud materjal ja sööt:

rohu haljasmass	202,45 tonni
hein	198,66 tonni
saepuru	390,2 m ³
söödaoksad	17 592 m ²
kuivsööt	78 610 tonni
sööt Saksa- ja Inglismaalt	64 060 tonni
jõusööt	14 550 tonni

9.9 Jäätmekäitlus

Loomaaiale mittevajalik puitmaterjal ja kasutatud oksad veeti firmasse Slops oma transpordiga kokku 66 080 tonni.

9.9.1 Utiliseeriti:

musta ja värvilise metalli jäätmeid	8 931 kg
sõidukite rehve	180 tk
klaasi	1 040 kg

9.9.2 Laste loomaia juures ja Rebasemäe piknikuplatsil tagati teisdavate käimlate toimimine ja tühjendamine kogu suvehooaja jooksul.